Lietas Nr. C28417714
Lietas arhīva Nr. C-1755-15/8

AIZMUGURISKS SPRIEDUMS
LATVIJAS REPUBLIKAS VĀRDĀ
Rīgā 2015.gada 6.oktobrī

Rīgas pilsētas Kurzemes rajona tiesa
tiesnese I.Risberga
ar tiesas sēdes sekretāri N.Ļisicku
izskatīja atklātā tiesas sēdē civillietu SIA „Grand Credit" prasībā pret /pers. A/ par parāda piedziņu un
konstatēja:

01.12.2014. SIA „Grand Credit" cēla tiesā prasību pret /pers. A/ par parāda piedziņu.

Prasības pieteikumā norādīts, ka 2010.gada 2.novembrī starp sabiedrību ar ierobežotu atbildību „Grand Credit", kā Aizdevēju, no vienas puses (turpmāk - Prasītāja), un /pers. A/, kā Aizņēmēju, no otras puses (turpmāk - Atbildētāja), Aizdevuma līgums Nr.02-11/509-D/1 (turpmāk - Aizdevuma līgums).

2013.gada 6.novembrī noslēgta Papildus vienošanās Nr.1 pie 2010.gada 2.novembra Aizdevuma līguma Nr.02-11/509-D/l, saskaņā ar kuru Atbildētājai tiek piešķirta aizdevuma papildsumma EUR 1269,15 apmērā, no kuras EUR 954,92 ieturēti ieskaita kārtībā Atbildētājas iepriekšējo periodu saistību izpildei. Saskaņā ar minēto vienošanos aizdevuma atmaksa jāveic katru mēnesi 6.datumā, tādējādi sastādīts jauns Maksājumu grafiks un aizdevuma atmaksas termiņš noteikts - 2025.gada 6.novembris (ieskaitot). Atbildētāja apņēmās ievērot jaunajā Maksājumu grafikā noteikto maksājumu kārtību un atmaksāt atlikušo Aizdevuma pamatsummu un Aizdevuma procentu maksājumu.

Saskaņa ar Aizdevuma līguma nosacījumiem, Atbildētajai tika izsniegts aizdevums EUR 10 000,00 (turpmāk tekstā - Aizdevums) apmērā, ar galējo atmaksas termiņu 2025.gada 10.novembris (ieskaitot). Aizdevums tika izsniegts ar mērķi - remonts, celtniecība u.c. Atbildētājai Aizdevums tika izsniegts Aizdevuma līguma 2.3.punktā noteiktajā aizdevuma izsniegšanas kārtībā, t.sk., EUR 9450,00 pārskaitīti uz Atbildētājas norēķinu kontu (konta Nr./numurs/, AS „Swedbank").

Izsniegtais Aizdevums tika nodrošināts un pastiprināts ar Hipotēkas līgumu:

2010.gada 2.novembra Hipotēkas līgums Nr.02-ll/509-D/2 (turpmāk tekstā - Hipotēkas līgums). Hipotēkas līgumā noteikts, ka par labu Pieteicējam tiek ieķīlāts Atbildētājam piederošais nekustamais īpašums - dzīvokļa īpašums Nr.6 (46,69 m^2) un pie dzīvokļa īpašuma piederošās 4669/260035 kopīpašuma domājamās daļas no daudzdzīvokļu mājas un zemes gabala, kas atrodas /adrese/, reģistrēts Rīgas pilsētas zemesgrāmatu nodalījumā Nr./numurs/ ar kadastra numuru /numurs A/(turpmāk tekstā - Nekustamais īpašums).

2012.gada 6.novembrī tika noslēgta Papildus vienošanās Nr.1 pie 2010.gada 2.novembra Hipotēkas līguma Nr.02-11/509-D/2, saskaņā ar kuru tika palielināta Pieteicēja maksimālā prasījuma summa līdz EUR 21 674,96.

Pamatojoties uz Hipotēkas līgumu, uz Nekustamo īpašumu Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas zemesgrāmatu nodaļā reģistrēts sekojošs atsavināšanas aizliegums un hipotēka:

II.daļas 2.iedaļas ieraksts Nr.1.1. Atzīme - noteikts aizliegums bez „Grand Credit", Sabiedrība ar ierobežotu atbildību, nodokļu maksātāja kods 50003952521, rakstiskas piekrišanas nekustamu īpašumu atsavināt, dāvināt, sadalīt un apgrūtināt ar lietu tiesībām. Pamats: 2010.gada 2.novembra Hipotēkas līgums Nr.02-11/509-D/2.

IV.daļas 1., 2.iedaļas ieraksts Nr.2.1. Ķīlas tiesība un tās pamats - nostiprināta kā pirmā hipotēka, tajā skaitā aizdevuma summa LVL 7028,04. Procentu likme: 18% gadā. Līgumsods: 0.5% dienā no nokavētā maksājuma summas vai 1,5% dienā no aizdevuma pamatsummas saskaņā ar Aizdevuma līgumu. Samaksas termiņš - 2025.gada 10.novembris (ieskaitot). Kreditors: „Grand Credit", Sabiedrība ar ierobežotu atbildību, nodokļu maksātāja kods 50003952521. Pamats: 2010.gada 2.novembra aizdevuma līgums Nr.02-11/509-D/1, 2010.gada 2.novembra hipotēkas līgums Nr.02-11/509-D/2. Nodrošinājuma summa Ls 14 056,08 (EUR 20 000,00).

Saskaņa ar Aizdevuma līguma 3.2.punktu Aizdevuma atmaksa jāveic katru mēnesi 10.datumā, saskaņā ar maksājumu grafiku, kas ir Aizdevuma līguma Pielikums Nr.2. Atbildētāja pēc aizdevuma saņemšanas ir veikusi maksājumus, kas nosedza pirmos maksājumus pēc grafika, pārējos maksājumus Atbildētāja veikusi neregulāri vai nav veikusi vispār.

Atbildētāja līdz šim brīdim nav vienojusies ar Pieteicēju par parāda segšanas kārtību vai līguma atjaunošanu un/vai pārjaunošanu kaut arī savstarpēja komunikācija starp Atbildētāju un Pieteicēju ir bijusi un Atbildētāja ir informēta un zina, ka viņai ir parādsaistības pret Pieteicēju saskaņā ar Aizdevuma līgumu.

Pieteicēja 2014.gada 12.jūnijā ierakstītā sūtījumā ar paziņojumu par saņemšanu nosūtīja Atbildētājai 2014.gada 12.jūnija brīdinājumu par parāda samaksu, reģistrācijas Nr.2847-A. Minēto brīdinājumu Atbildētāja ir saņēmusi Pieteicējas ofisa telpās Rīgā, Bīskapa gātē 2, ko apliecina Atbildētājas

paraksts uz minētā 2014.gada 12.jūnija brīdinājuma par parāda samaksu.

Tā kā Atbildētāja neizpildīja savas saistības brīdinājumā norādītajā termiņā, saskaņā ar Aizdevuma līguma 19.3.punktā Pieteicējam pielīgto tiesību vienpusēji atkāpties no līguma pirms pienācis Aizdevuma atmaksas gala termiņš, Pieteicēja 2014.gada 1.septembrī ierakstītā sūtījumā ar paziņojumu par saņemšanu nosūtīja Atbildētājai 2014.gada 1.septembra paziņojumu par atkāpšanos no līguma un parāda piedziņas procesa uzsākšanu, reģistrācijas Nr.2886-P. Atbildētāja minēto paziņojumu ir saņēmusi 2014.gada 2septembrī, ko apliecina Atbildētājas paraksts uz paziņojuma par iekšzemes un starptautiska sūtījuma saņemšanu/piegādi/izmaksu/reģistrēšanu.

Uz Aizdevuma līguma laušanas dienu, t.i. 2014.gada 1.septembri, Atbildētāja parāda saistības pret Prasītāju sastāda EUR 12006,05 un sastāv no sekojošām summām: neatmaksātā aizdevuma pamatsummas EUR 10749,21; nesamaksātie procenti par Aizdevuma lietošanu EUR 744,29 par laika periodu no 2014.gada 7.marta līdz paziņojuma par atkāpšanos no līguma un parāda piedziņas procesa uzsākšanu dienai; kavējuma nauda par savlaicīgi neveiktiem maksājumiem EUR 473,99 par laika periodu no 2014.gada 7.marta līdz paziņojuma par atkāpšanos no līguma un parāda piedziņas procesa uzsākšanu dienai; citi maksājumi un Nekustamā īpašuma apdrošināšana kopā EUR 38,56.

Atbilstoši Augstākās tiesas Civillietu departamenta 2013.gada 30.janvara sprieduma lietā Nr.SKC-644/2013 6.3.punktā minētajam prasītājam bez šaubām ir tiesības saņemt kredīta nedzēsto pamatsummu, kā arī procentus un līgumsodu, kas uzkrājušies līdz līguma izbeigšanas brīdim, un tā kā tas ir kapitāls, kas atrodas pie citas personas - tad no līguma izbeigšanas brīža arī likumiskos procentus saskaņā ar Civillikuma 1753.pantu. Sprieduma 7.punktā Augstākā tiesa ir precizējusi, ka līgumiskie procenti un līgumsods gadījumos, kad līdzējs tiesīgi atkāpjas no līguma, ir atlīdzināmi līdz brīdim, kad līgums beidz pastāvēt.

Ņemot vērā minēto un pamatojoties uz Civillikuma 1765.panta pirmo daļu, pēc līguma laušanas tiek aprēķināti 6 % gadā no neatmaksātās aizdevuma pamatsummas (no EUR 10749,21), kas tiek noteikti EUR 1,79 dienā, uz prasības pieteikuma sastādīšanas dienu, t.i.. 2014.gada 24.novembri, Atbildētāja parāda saistības pret Prasītāju sastāda EUR 12158,20.

Ņemot vērā augstāk minēto un pamatojoties uz Civillikuma 1470.pantu, 1533.pantu, 1587.pantu, 1589.pantu, 1753.pantu, 1756.pantu, 1757.pantu, 1793.pantu, 1804.pantu, 1805.pantu, 1806.pantuun 1934.pantu lūdz piedzīt no /pers. A/ par labu SIA „Grand Credit", parādu 12158,20 *euro* apmērā, tiesāšanās izdevumus, kas kopā sastāda 685,41 *euro* un sastāv no valsts nodevas par prasības pieteikuma lietā par parāda piedziņu 680,71 *euro* apmērā un ar lietas izskatīšanu saistītajiem izdevumiem 4,70 *euro*. Atzīt Prasītājas tiesības saņemt likumiskos nokavējuma procentus 6% (seši procenti) gadā no kopējās parāda summas, rēķinot likumiskos procentus no Aizdevuma līguma laušanas dienas līdz saistību pilnā apmērā izpildes dienai.

Prasītājas pārstāvis uz tiesas sēdi nav ieradies, 06.10.2015. tiesā saņemts iesniegums ar lūgumu izskatīt lietu bez pārstāvja klātbūtnes, uztur prasību pilnā apmērā uz prasības pieteikumā minētiem apstākļiem un prasības pieteikumam pievienotiem pierādījumiem.

Atbildētāja rakstveida paskaidrojumus nav sniegusi, uz tiesas sēdi nav ieradusies, nav paziņojusi neierašanās iemeslus. Par tiesas sēdes vietu un laiku atbildētājai paziņots Civilprocesa likuma 56.pantā noteiktajā kārtībā, nosūtot pavēsti uz atbildētājas deklarēto dzīvesvietas adresi.

Tiesa nekonstatēja Civilprocesa likuma 209. minēto pamatu lietas izskatīšanas atlikšanai. Tiesa uzskata, ka saskaņā ar Civilprocesa likuma 156.panta pirmo daļu lietu var izskatīt atbildētājas prombūtnē. Lietā nav saņemti atbildētājas paskaidrojumi. Tiesa atzīst, ka lietā ir taisāms aizmugurisks spriedums saskaņā ar Civilprocesa likuma 208.[1] panta noteikumiem – aizmugurisks spriedums ir spriedums, ko pirmās instances tiesa taisa lietā, kurā atbildētājs nav sniedzis paskaidrojumus par prasību un nav ieradies pēc tiesas aicinājuma, nepaziņojot neierašanās iemeslus.

Motīvu daļa

Pārbaudījusi lietā esošos rakstveida pierādījumus, tiesa atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma daļēji.

Civilprocesa likuma 93.panta pirmajā daļā ir noteikts, ka katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība. Atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība.

Savukārt Civilprocesa likuma 96.panta piektajā daļā ir noteikts, ka pusei nav jāpierāda fakti, kurus šajā likumā noteiktajā kārtībā nav apstrīdējusi otra puse.

No lietas materiāliem redzams, ka starp pusēm 02.11.2010. noslēgts Aizdevuma līgums Nr. 02-11/509-D/1, saskaņā ar kuru Atbildētājai tika piešķirts aizdevums EUR 10000, nosakot procentu likmi 18% gadā un ar atmaksas termiņu līdz 10.11.2025. 06.11.2013. starp pusēm noslēgta papildus vienošanās Nr.1 pie 02.11.2010. Aizdevuma līguma Nr. 02-11/509-D/1, saskaņā ar kuru Atbildētājai tika piešķirta papildsumma 1269,15 EUR.

Lai nodrošinātu prasītājas iespējamos prasījumus, kas var rasties pret atbildētāju Aizdevuma līguma neizpildes rezultātā, 02.11.2010. starp pusēm noslēgts hipotēkas līgums Nr.02-11/509-D/2, atbildētāja ieķīlāja par labu prasītājai dzīvokļa īpašumu Nr.6, /adrese/.

Tiesa noskaidroja, ka puses ir vienojušās par darījuma būtiskajām sastāvdaļām, ar nolūku savstarpēji saistīties, neviena no darījuma pusēm to nav apstrīdējusi un saskaņā ar Civillikuma 1533.pantu minētais līgums uzskatāms par galīgi noslēgtu un atzīstams par tiesisku.

Saskaņā ar Civillikuma 1587.pantu tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesības atkāpties no līguma, kaut arī otrai atlīdzinot zaudējumus.

Civillikuma 1934.pantā noteikts, ka ar aizdevuma līgumu jāsaprot zināma daudzuma atvietojamu lietu nodošana īpašumā ar pienākumu atdot saņemto tādā pašā daudzumā un tādas pašas šķiras un labuma lietas. Saskaņā ar Civillikuma 1425.pantu katra saistība jāizpilda pilnā apmērā. Civillikuma 1828.pantā norādīts, ka, ja izpildījumam ir noteikts laiks, tad parādniekam tas jāievēro, negaidot sevišķu kreditora atgādinājumu. Saskaņā ar Civillikuma 1652.panta pirmās daļas 3.punktu parādnieka nokavējums ar visām tā sekām iestājas pats no sevis, kad viņš palaidis garām termiņu.

Līguma 19.3.1. un 19.4.1.punktā puses pielīgušas, ka prasītājai ir tiesības atkāpties no līguma, ja atbildētāja kavē maksājumu ilgāk par 10 dienām,

un, ja prasītāja par to ir nosūtījusi brīdinājumu.

2014.gada 12.jūnijā prasītāja nosūtījusi atbildētājai brīdinājumu par parāda samaksu.

2014.gada 1.septembrī prasītāja atkāpusies no līguma saskaņā ar līguma 19.3.1.punktu, par ko paziņojusi atbildētājai.

Tiesa atzīst, ka prasītājai, pamatojoties uz Papildus vienošanās Nr.1 19.4.1.punktu, bija tiesības vienpusēji izbeigt līgumu un pieprasīt no aizņēmējas neatmaksāto aizdevuma summu, jo prasītāja konstatēja, ka aizņēmēja nav ievērojusi Papildus vienošanās Nr.1 19.3.1 punkta nosacījumus.

Samaksas pierādīšanas pienākums saskaņā ar Civillikuma 1838.pantu gulstas uz atbildētāju. Tiesai netika iesniegti pierādījumi, ka pamatparāds ir samaksāts. Tiesa atzīst, ka no atbildētājas prasītājas labā piedzenams pamatparāds 10749,21 EUR.

Civillikuma 1765.panta pirmajā daļā noteikts, ka procentu apmērs cieši jānosaka aktā vai darījumā. Ja tas nav darīts, kā arī tajā gadījumā, ja likums nosaka aprēķināt likumiskos procentus, tas ir, seši procenti no simta gadā. Civillikuma 1757.pantā noteikts, ka nolīgstot procentus, jānoteic to apmērs. Saskaņā ar Civillikuma 1759.panta 1.punktu procenti jāmaksā, arī bez noteiktas norunas, uz likuma pamata, par katru parāda samaksas nokavējumu, kaut arī parāds pats par sevi būtu bezprocentīgs; šādus procentus sauc par nokavējuma procentiem.

Saskaņā ar Civillikuma 1946.pantu procenti par aizdevumiem dodami tikai tad, ja tie bijuši tieši norunāti vai ja parādnieks pielaidis nokavējumu.

Tiesa atzīst, ka Atbildētājai ir pienākums maksāt procentus par aizdevuma lietošanu no 07.03.2014. līdz 31.08.2014. 744,29 EUR un pēc līguma laušanas likumiskos procentus par laika periodu no 01.09.2014. līdz 24.11.2014. 152,15 EUR.

Prasītājas tiesības prasīt līgumsodu izriet no Civillikuma 1720.panta 2.punkta, kurā noteikts, ka kreditors var prasīt kā līgumsoda, tā arī līguma izpildīšanu, ja līgumsods bijis norunāts ne tik daudz par neizpildīšanu vispār, kā par neizpildīšanu īstā laikā. Aizdevuma līguma 15.1.punktā puses vienojušās par līgumsoda apmēru par maksājuma termiņa kavējumu 0,5 % dienā no nokavētā maksājuma summas. Tiesa konstatēja, ka Atbildētāja nepildīja ar līgumu uzņemtās saistības, jo neveica ikmēneša maksājumus.

Tiesa atzīst, ka prasījums par līgumsodu 473,99 EUR atbilst Civillikuma 1.pantam un Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 5. un 6.pantam, tas nav pretrunā ar līgumslēdzēju pušu tiesiskās vienlīdzības principu, līdz ar to prasība šajā daļā ir apmierināma. Tiesa atzīst, ka no atbildētāja piedzenams līgumsods 473,99 EUR.

Saskaņā ar prasības pieteikumam pievienoto prasītāja pakalpojumu cenrādi, ar kuru atbildētāja iepazīstināta pret parakstu un kas ir Aizdevuma līguma Pielikums Nr.3, par brīdinājuma nosūtīšanu aizņēmējai jāmaksā 10 LVL (14,23 EUR), tādejādi tiesa atzīst, ka prasība daļā par izdevumu 14,23 EUR apmērā piedziņu no atbildētājas ir pamatota un apmierināma.

Saskaņā ar Aizdevuma līguma 17.2.2.punktu aizņēmējs apņemas nodrošināt to, ka Nodrošinājuma objekts visā līguma darbības laikā ir nepārtraukti apdrošināts atbilstoši tā tirgus vērtībai, bet ne mazāk kā Līgumā noteiktās Aizdevuma pamatsummas apmērā. [..] kā apliecinājumu, ka ir veikta apdrošināšana, apdrošināšanas līgumi (apdrošināšanas noteikumi, polise) ir jāiesniedz Aizdevējam. Aizņēmējam ir jāpagarina apdrošināšanas saistības un vismaz 30 dienas pirms apdrošināšanas līguma termiņa notecējuma jāiesniedz Aizdevējam jauna apdrošināšanas polise un dokuments, kas apliecina apdrošināšanas polises apmaksu. Gadījumā, ja Aizņēmējs iepriekš norādītajā termiņā neiesniedz Aizdevējam jaunu apdrošināšanas polisi un tās apmaksas dokumentu. Aizdevējam pēc saviem ieskatiem ir tiesības Aizņēmēja vietā apdrošināt Nodrošinājuma objektu, bet Aizņēmējam ne vēlāk kā 3 darba dienu laikā pēc attiecīga Aizdevēja paziņojuma saņemšanas ir pienākums atlīdzināt Aizdevējam visus ar apdrošināšanu saistītos izdevumus.

Lietas materiāliem nav pievienoti pierādījumi, ka prasītāja apdrošināja atbildētājas nekustamo īpašumu, tādejādi prasība daļā par 24,33 EUR piedziņu par nekustamā īpašuma apdrošināšanu ir noraidāma.

Civilprocesa likuma 195.pantā noteikts, ka taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, tiesa tā rezolutīvajā daļā norāda prasījuma veidu un piedzenamo summu, atsevišķi norādot galveno parādu un procentus, laiku, par kādu procenti piespriesti, kā arī prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt procentus, minot to apmēru.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu, pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus, proporcionāli apmierinātajam prasījuma apmēram. Tādejādi no atbildētāja par labu prasītājai piedzenami tiesas izdevumi: valsts nodeva 679,94 EUR un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 4,70, kopā 684,64 EUR.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1] panta noteikumiem atbildētājam dodams termiņš sprieduma labprātīgai izpildei – 10 dienas pēc sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41., 97., 193., 195., 204.[1], 208.[1] pantu tiesa

nosprieda:

apmierināt daļēji sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Grand Credit" prasību.

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, sabiedrībai ar ierobežotu atbildību „Grand Credit", reģistrācijas Nr. 50003952521, pamatparādu 10749,21 EUR, procentus par aizdevuma lietošanu 744,29 par laika periodu no 07.03.2014. līdz 31.08.2014., likumiskos procentus 152,15 EUR par laika periodu no 01.09.2014. līdz 24.11.2014., līgumsodu 473,99 EUR, izdevumus par brīdinājuma nosūtīšanu 14,23 EUR un tiesas izdevumus 684,64 EUR, kopā 12818,51 EUR (divpadsmit tūkstoši astoņi simti astoņpadsmit *euro*, 51 cents).

Noraidīt prasību daļā par 24,33 EUR (divdesmit četri *euro*, 33 centi) piedziņu.

Noteikt sabiedrībai ar ierobežotu atbildību „Grand Credit", reģistrācijas Nr. 50003952521, tiesības saņemt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, likumiskos 6(sešus) procentus gadā no pamatparāda summas par laiku līdz sprieduma izpildei(izsoles dienai), nepārsniedzot pamatparāda apmēru.

Noteikt termiņu sprieduma labprātīgai izpildei 10(desmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Prasītāja spriedumu var pārsūdzēt Rīgas apgabaltiesā 20(divdesmit) dienu laikā, iesniedzot apelācijas sūdzību Rīgas pilsētas Kurzemes rajona tiesā.

Atbildētāja 20(divdesmit) dienu laikā no aizmuguriska sprieduma nosūtīšanas dienas var iesniegt Rīgas pilsētas Kurzemes rajona tiesā pieteikumu

par tiesvedības atjaunošanu un lietas izskatīšanu no jauna.

Pilns spriedums sastādīts 06.10.2015.

Tiesnese I.Risberga